

UITGAVE VAN WIJKVERENIGING DE VOGELWIJK

Vogelwijk

Jaargang 64 **5** mei 2021

**HECTISCH WERK OP DE COVID-IC | HAAL WARMTELEKKEN UIT UW HUIS
DUIZENDPOOT TON WESTERDUIN | PARKEERPROBLEMATIEK: DE FEITEN**

Advertenties

Beheerder: Thomas Kramer

E advertentiebeheer@vogelwijkdenhaag.nl

Kwettertjes: Mileen Boutkan

T 3684333, E mhboutkan@planet.nl

Redactie

Dick van Rietschoten

Laan van Poot 152, T 06-27268377

Ria Luitjes

Sportlaan 149, T 06 83 03 08 38,

E ria@mixmarketing.nl

Sjaak Blom

Pauwenlaan 10, T 06 51 79 82 13

E blom.bruin@hotmail.com

Anja Knoope

Sportlaan 73, T 06 10 01 51 38.

E anjaknoope@gmail.com

Ruud van der Hoofd (webmaster)

E webmaster@vogelwijkdenhaag.nl

E-mailadressen

dvanrietschoten@ziggo.nl en/of

redactie@vogelwijkdenhaag.nl

Website wijkvereniging

www.vogelwijkdenhaag.nl

Aan- en afmelden van leden

T 06 - 24 77 87 21 of

E leden@vogelwijkdenhaag.nl. Zie verder achterin onder 'Ledenadministratie'

Versijning: 10 x per jaar

Oplage: 1900 exemplaren

Druk

Pasmans Drukkerij

Forellendaal 400, 2553 LP Den Haag

T (070) 397 71 71

E info@pasmans.net

Ingezonden kopij

Journalistieke bijdragen of brieven van lezers zijn van harte welkom. De redactie heeft het niet eens te zijn met de inhoud van ingezonden brieven, maar behoudt zich het recht voor niet-inhoudelijke redactionele wijzigingen aan te brengen of al te uitvoerige teksten te bekorten. In bijzondere gevallen is de redactie en/of het bestuur gerechtigd ingezonden stukken niet te plaatsen.

Door Dick van Rietschoten

Precies een jaar geleden had ons meinummer een speciaal karakter. Omdat het die maand 75 jaar geleden was dat heel Nederland was bevrijd van de Duitse bezetting, hadden we ongeveer twee derde van het blad aan die vreugdevolle historische gebeurtenis gewijd. De gesprekken met (oud-) Vogelwijkbewoners die als kind de bevrijding hadden meegemaakt, leverden prachtige verhalen op die niet alleen op de schrijvers maar ook op veel lezers indruk maakten. Dat gold ook voor het verhaal over een jonge Joodse onderduikster die de oorlog in Brabant had overleefd en begin 1946 met haar 'onderduikouders' in een huis op de Laan van Poot belandde.

Alsof het zo moest zijn, is deze meimaand anno 2021 eigenlijk ook te beschouwen als een bevrijdingsmaand. Na vele donkere coronamaanden met tal van maatregelen die het openbare leven lamlegden of beperkten, voelen velen zich dankzij recente versoepelingen en/of de ontvangst van een vaccinatie bevrijd en als herboren. De lentezon en de explosies van groen en bloemen in de natuur geven dat gevoel een extra feestelijk tintje. Het is allemaal nog lang niet zoals het zou moeten wezen, maar een algehele terugkeer naar een 'normaal' leven wenkt nu écht aan de horizon. Het woord 'versoepeling' dragen we overigens bij dezen alvast voor als *Woord van het jaar 2021*. En nu maar hopen dat we niet te vroeg juichen, want de tekst die u hier leest, is geschreven op 26 april.

Hoewel de oorlogsjaren van '40-'45 al ruim driekwart eeuw achter ons liggen, is de herinnering daaraan nooit ver weg. Ook verderop in deze editie komt hier en daar terloops de Tweede Wereldoorlog weer aan bod, bijvoorbeeld in het verhaal over het leven van de 83-jarige Ton Westerduin. Maar ook heden ten dage bestaan er helaas nog slagvelden. Een variant daarop vormen de afdelingen Intensive Care (IC) in de ziekenhuizen die sinds de corona-uitbraak ruim een jaar geleden ook als slagveld kunnen worden gezien, in dit geval in de strijd tegen het Covid19-virus. Verderop kunt u de ervaringen lezen van een wijkgenote die op zo'n IC werkt. De Vogelwijk spreekt sowieso een woordje mee in het gevecht tegen het virus, met een testlocatie aan het begin van de Laan van Poot en een priklocatie op de Sportlaan. Op beide plekken kan men gelukkig goed parkeren. Dat is elders in de wijk vaak anders, zoals blijkt uit het omvangrijke en informatieve 'parkeer verhaal' in dit nummer.

De wijk in Vogelvlucht

Door Redmar Wolf, voorzitter wijkvereniging De Vogelwijk

Sommig onheil is onafwendbaar, ander onheil is een kwestie van miscommunicatie. Zo staat mij bij dat het tragische liefdesverhaal van Romeo en Julia wellicht een andere afloop had gekend wanneer tijdig en transparant was gecommuniceerd. Om dergelijke dramatische verwickelingen in onze wijk te vóór te zijn, probeert het bestuur ook in coronatijd de wijkcommunicatie op gang te houden. Fysiek samenkomen is (nog) uit den boze, maar wijkbewoners worden steeds *onliner* (een woord dat ik zojuist verzon) en het bestuur springt daar dan maar op in. En het werkt!

Een mooi voorbeeld is de discussie over het al dan niet (en hoe) invoeren van betaald parkeren. In het online wijkoverleg oftewel de *Townhall Meeting* van 15 april jl. hebben voor- en tegenstanders hun standpunten kunnen uitwisselen en kwam een grotendeels constructieve discussie op gang, die werd voortgezet in verschillende WhatsApp-groepen. Een discussie waarin overigens nog niet het laatste woord is gesproken en waarin het bestuur een strikt neutraal standpunt inneemt. Wel zal op korte termijn nader overleg met de gemeente plaatsvinden. Als er dan toch gekozen moet worden, is het wel zo handig om de voor onze wijk openstaande opties helder in beeld te krijgen. Ik verwijs verder naar de informatieve bijdrage van onze Verkeerscommissie elders in deze uitgave. Dit blad vervult immers ook een belangrijke functie in het delen van informatie.

Hoplr

Bij discussies zoals die rondom het parkeren blijkt dat het gebruik van WhatsApp niet altijd even handig is. Allereerst is het aantal deelnemers per groep beperkt. Daarnaast leidt elk nieuw bericht in iedere groep tot een nieuwe melding. Ik las dat deelnemers klagen over berichten die rond middernacht werden ver-

zonden. Blijkbaar sliep men met een niet op 'stil' gezette mobiele telefoon op het nachtkastje, wat sowieso al niet bevorderlijk is voor de nachtrust.

Hoe het ook zij, sinds kort bestaat een interessant alternatief voor dergelijke communicatie zonder WhatsApp-onvolkomenheden. Het gaat om de buurtapp *Hoplr*. Deze app kan wat de meeste andere buurtapps (zoals NextDoor, BuurtApp, WijdeWijk, Facebook) ook kunnen, maar met één belangrijk verschil: het bedrijf verdient geen geld met de verkoop van digitale gegevens, maar wordt betaald door (o.m.) gemeenten die het platform gebruiken om contact te houden met bewoners.

De gemeente Den Haag (of in elk geval: ons stadsdeel Segbroek) heeft er onlangs voor gekozen om voortaan mede via het platform *Hoplr* contact te onderhouden met de wijken. Binnenkort ontvangt u hierover een brief. Wellicht moeten we het maar eens proberen. De teller staat inmiddels op 37 aangemelde buurtbewoners, onder wie ondergetekende. Een begin is er.

Maar er is meer begonnen in deze bijzondere tijd. De online *Vogelwijk Townhall Meeting* tussen wijkbestuur en bewoners blijkt in een behoefte te voorzien. Op donderdagavond 20 mei om 20.00 uur volgt de derde versie van dit evenement, dat natuurlijk feitelijk niet meer is dan een als gezellig en informatief bedoelde bijeenkomst. Een *borrel* zou je in normale tijden zeggen. Scan de QR-code en u borrelt mee. Zie ik u dan?

Redmar Wolf, ook namens de medebestuurleden Marcella Putter, Hans van Nieuwkerk en Adam Braithwaite.

Houtrustlaan

Parkeeroverlast

Alle feiten op een rij

Door Stef Tours

Verkeerscommissie Vogelwijk

De afgelopen jaren laaide in de Vogelwijk geregeld een discussie op over het al dan niet invoeren van betaald parkeren. Sinds kort is daar opnieuw sprake van. Enkele wijkbewoners begonnen in maart op eigen initiatief een handtekeningactie met het doel bij de gemeente een petitie in te dienen voor invoering van betaald parkeren in het oudste deel van de wijk. Want daar worden veelvuldig auto's, bedrijfswagens, campers en andere voertuigen uit belendende wijken neergezet. In dit artikel belichten we de parkeerproblematiek van alle kanten.

Sinds het invoeren van betaald parkeren in de wijken om ons heen is de parkeerdruk in delen van de Vogelwijk sterk toegenomen. Dat kan iedereen dagelijks constateren. Het best is dit te zien op de Houtrustlaan. Nog niet zo lang geleden stond daar aan de kant van de sportvelden slechts een enkele auto geparkeerd. Nu is er vrijwel geen enkele plaats meer beschikbaar. Welk schokeffect de omschakeling naar betaald parkeren teweeg kan brengen, bleek recent in de wijk Zorgvliet. Fiets maar eens door de straten in de buurt van het Catshuis: geen geparkeerde auto meer te bekennen. Het is net een

vooroorlogs beeld met vrijwel auto-loze straten. Honderden parkeerplaatsen zijn ongebruikt. Hoe wordt zoiets besloten? Bewoners uit het appartementencomplex aan de Alexander Gogelweg hadden geklaagd over overlast van voertuigen uit omliggende wijken. De situatie daar leek sprekend op die we nu in onze wijk kennen. De gemeente gaat in zo'n geval als volgt te werk: Als de gemiddelde parkeerdruk hoger is dan 85% én/of als uit een 'draagvlakonderzoek' blijkt dat er voldoende steun is voor invoering van betaald parkeren, dan wordt in de gehele wijk deze maatregel genomen.

Waterbed-effect

Wat is het gevolg van zo'n maatregel? Waar betaald parkeren wordt ingevoerd, ontstaat in de omgeving een zogeheten waterbed-effect: als je op de ene kant van het bed gaat zitten, liggen of staan, neemt de druk aan de andere kant toe. Het probleem verplaatst zich dus naar de directe omgeving waar parkeren nog wél gratis is, zoals de Vogelwijk, waar gerekend naar adressen per vierkante kilometer normaal gesproken meer dan voldoende parkeerruimte is om zelfs de grootste SUV's te herbergen. Het is verdrietig dat we in onze wijk nu geconfronteerd worden met een probleem dat door de gemeente is veroorzaakt door invoering van betaald parkeren in de omliggende wijken. De gemeente draait de zaak bovendien om en legt deze splijtzwam bij de bewoners neer. De gemeente geeft overigens aan vanuit de Vogelwijk tot op heden nog geen verzoek te hebben gehad om betaald parkeren in te voeren.

Melden en handhaving

De verkeerscommissie van de wijkvereniging wordt geregeld aangesproken door bewoners die klagen over de hoeveelheid 'wijkvreemde' voertuigen. In 2019 is een enquête gehouden waaruit duidelijk werd dat de overlast zich concentreerde in het noordelijk deel van de

wijk. Ten zuiden van de Kwartellaan herkende slechts een klein deel van de bewoners het probleem van te volle lanen.

Veel klagers vragen of er niet méér aan handhaving kan worden gedaan om het probleem van de hier gratis gestalde bedrijfsbusjes, campers, caravans, wrakkige auto's e.d. te lijf te gaan. Helaas moet u zich daar niet te veel bij voorstellen. Handhaving op dit onderwerp heeft niet veel prioriteit. Een auto mag, mits verzekerd en gekeurd, eindelijk op de openbare weg staan. Zelfs zonder APK mag een auto nog twee maanden op straat geparkeerd blijven. Oldtimers (ouder dan 50 jaar) hebben geen APK-plicht. Een goede waarnemer kan constateren dat zelfs als niet aan deze voorwaarden wordt voldaan, de kans klein is dat de gemeente of de politie uit zichzelf maatregelen neemt. Toch mag niet alles. Er zijn wel degelijk aanknopingspunten om bij de gemeente te klagen. Uit de *Algemene Plaatselijke Verordening (APV)* van de gemeente Den Haag blijkt het volgende:

Parkeren van grote voertuigen: Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren op de openbare weg waar dit buitensporig is met

het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte. Dit laatste geldt niet op werkdagen van maandag tot en met vrijdag, dagelijks van 07.00 tot 18.00 uur.

Parkeren van uitzicht belemmerende voertuigen:

Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter, op de weg te parkeren bij een voor bewoning of ander dagelijks gebruik bestemd gebouw op zodanige wijze dat daardoor het uitzicht van bewoners of gebruikers vanuit dat gebouw op hinderlijke wijze wordt belemmerd of hen anderszins hinder of overlast wordt aangedaan. Dit verbod geldt niet gedurende de tijd die nodig is voor (en gebruikt wordt voor) het uitvoeren van werkzaamheden waarvoor de aanwezigheid van het voertuig ter plaatse noodzakelijk is.

Campers, caravans e.d.: Het is verboden een woonwagen, kampeerwagen, caravan, camper, magazijnwagen, aanhangwagen, keetwagen of ander dergelijk voertuig dat voor de recreatie wordt gebezigd langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de openbare weg te parkeren.

N.B. De bovengenoemde bepalingen gelden niet op de Houtrustweg tussen Sportlaan en Laan van Poot. De parkeerstrook aan het Verversingskanaal heeft een bijzondere status.

Parkeren van voertuigen van autobedrijf e.d.

(waaronder taxibusen): Het is degene die er zijn bedrijf, nevenbedrijf dan wel een gewoonte van maakt voertuigen te stallen, te herstellen, te slopen, te verhuren of te verhandelen, verboden (*geparafraseerd*) meer dan drie auto's uit de handelsvoorraad in een straal van 25 meter te parkeren. Ook kan hiermee worden opgetreden tegen excessen van op de openbare weg geparkeerde lesvoertuigen of taxi(bussen).

Defecte voertuigen: Het is verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan op drie achtereenvolgende dagen op de openbare weg te parkeren.

Voertuigwrakken: Het is verboden een voertuig dat rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en tevens in een kennelijk verwaarloosde toestand verkeert op de openbare weg te parkeren.

Waarschuingssticker

Campers, caravans en aanhangers mogen dus hooguit drie dagen aaneen op de openbare weg staan. Het is niet voldoende om deze na drie dagen een stukje te verplaatsen. Voor de gemeentelijke handhavers is het echter erg lastig om te constateren of zo'n voertuig te lang op straat staat. In theorie kunnen ze na drie dagen een waarschuingssticker aanbrengen waarop gesommeerd wordt het voertuig te verwijderen. De eigenaar wordt (indien bekend via het kenteken) een brief gestuurd. Als hier geen reactie op volgt, kan de gemeente het voertuig laten wegslepen en de kosten op de eigenaar verhalen. In de praktijk gebeurt dit echter zelden.

Meld ongerechtigheden!

Toch raadt de Verkeerscommissie Vogelwijk aan om bij onveilige situaties, foutparkeerders of 'verboden voertuigen' altijd een melding bij de gemeente te doen. Geef daarbij aan wat er aan de hand is, meld dat de situatie volgens de APV verboden is en verzoek om handhaving. Heeft u het vermoeden dat een personenauto niet gekeurd of verzekerd is? U kunt dit via het kenteken checken met de gratis *RDW Voertuig app*. Melden kan via de gemeentelijke website ([melding openbare ruimte](#)) of door te bellen met 14070.

Melden helpt misschien op het eerste gezicht niet veel, maar het voorkomt dat de gemeente zich op het standpunt blijft stellen dat er niets aan de hand is. ('We hebben hier geen meldingen over ontvangen, is er een probleem dan?') Daarnaast stelt u met een melding een daad en dat geeft wellicht een beetje richting aan uw irritatie over de parkeerproblematiek.

Voor sommigen is de maat vol

Een aantal bewoners heeft op eigen initiatief een petitie opgesteld die al door honderden bewoners is ondertekend. Deze petitie roept de gemeente op om in het noordelijk deel van de wijk (tussen Nieboerweg en Houtrustweg) betaald parkeren in te voeren. De gemeente stelt zich echter tot nu toe op het standpunt dat óf in de hele wijk deze maatregel genomen wordt óf nergens in de wijk. Daarbij wordt gewezen op het voornoemde waterbed-effect. Toch is vanuit het stadhuis onlangs een signaal afgegeven dat men bereid is na te denken om mogelijke oplossingen 'logisch in te kaderen'. Daar zou evenwel nieuw gemeentelijk beleid op gemaakt moeten worden.

Het valt niet te voorspellen of het initiatief om betaald parkeren in Vogelwijk-Noord in te voeren succesvol zal zijn. Er zijn voor- en tegenstanders van deze maatregel. Tijdens een in april door het wijkbestuur geïnitieerde digitale meeting met bewoners bleek dit ook. Sommige bewoners zagen de maatregel niet als oplossing en stelden voor om naar alternatieven te zoeken. Anderen vroegen zich af wat eigenlijk het nadeel van betaald parkeren is, want zij zagen alleen maar voordelen. Feit is dat de parkeeroverlast binnen onze langgestrekte wijk ongelijk verdeeld is. Feit is ook dat dit niet de schuld (of het probleem) is van bewoners in de parkeerluwere lanen.

Betaald parkeren, hoe zit dat eigenlijk?

Op het bijgaande kaartje ziet u hoe het noordelijk deel van onze wijk omringd is door wijken met betaald parkeren. Op de kaart staat

ook tussen welke tijdstippen het betaald parkeren van kracht is.

Op straat incidenteel parkeren kost doorgaans € 2 per uur. In Scheveningen en het Centrum liggen de tarieven hoger. Een bewoners-parkeervergunning kost jaarlijks € 84,60 voor de eerste auto van een huishouden, € 288 voor de tweede auto en € 576 voor de derde en volgende. Daar komt nog € 14,70 aan leges bij.

Je mag met een vergunning het hele jaar de auto op straat parkeren. Voor campers e.d. gelden andere regels. Parkeren op eigen terrein is uiteraard gratis. Het bezit van een eigen (private) parkeerplaats heeft wel invloed op de kosten van een vergunning voor op straat parkeren. Heb u een kadastraal geregistreerde garage bij uw woning? Dan zal dat doorgaans gelden als één eigen parkeerplaats, hoe groot uw oprit ook is of hoe vol uw garage ook met kinderfietsen en andere spullen staat. De 1e auto die dan op straat staat, wordt aangeslagen voor het tarief van een 2e auto etcetera. Per adres kun je één bezoekersparkeervergunning aanvragen, ook als je zelf geen auto bezit. Dit kost € 20,40 per jaar. Afhankelijk van het gebied krijg je daarvoor een aantal uren parkeertegoed waarmee bezoek 'gratis' kan parkeren. Hierbij een overzicht van die bezoekersuren per jaar:

- Duindorp, Geuzen- en Statenkwartier/ Duinoord, Transvaal en Leyenburg: 268 uur.
- Centrum, Centrum-Zuid, De Venen, Laakhaven: 332 uur.
- Scheveningen: 366 uur.
- Alle andere gebieden: 138 uur.

Een bezoeker moet je aan- en afmelden via een app op de telefoon of via de computer. Kom je uren te kort, dan kun je per vergunningsperiode 50 uur voor € 50,- bijkopen. Niet gebruikte uren kunnen tot maximaal 50 uur worden meegenomen naar een volgend jaar (mits je een nieuwe vergunning hebt betaald). Er zijn daarnaast nog verschillende andere vergunningen en regelingen, onder meer voor gehandicapten, mantelzorgers, bedrijven en tijdelijke vakantiebewoning.

Betaald parkeren om ons heen

De Bloemen- en Vruchtenbuurt hebben een tijdelijk regime. Deze zogeheten 'kraagregeling' is ingesteld omdat de gemeente destijds een waterbedeffect wilde voorkomen bij invoering van betaald parkeren in de omliggende wijken. Bij deze kraagregeling hoort een symbolisch tarief. Een vergunning voor één of volgende auto's kost daar € 28,50 per jaar, inclusief leges. De gemeente heeft aangegeven dat na de reconstructie van de Mient dit tijdelijke regime medio 2022 zal worden omgezet in een reguliere regeling. De verkeerscommissie verwacht dat dit opnieuw effect zal hebben op de parkeerdruk in de Vogelwijk.

Ook dreigt de parkeerdruk in onze wijk in de zomers extra toe te nemen doordat de gemeente van plan is de tijdspanne waarbinnen voor parkeren moet worden betaald in Scheveningen en rond de haven tussen juni en eind september uit te breiden (vanaf 10.00 uur) en het tarief drastisch te verhogen van 3,90 per uur tot 10,00 euro per uur.

Oplossingen

De gemeente heeft herhaaldelijk aangegeven dat een 'goedkope' kraagregeling (zoals nu in de Bloemen-Vruchtenbuurt) nooit meer zal worden ingevoerd. Daar is geen politiek draagvlak voor. De gemeente zal een situatie altijd bekijken vanuit noodzaak, draagvlak, uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid én kosten. Een goedkope of gratis regeling lijkt daarmee niet erg kansrijk. Voor andere maatregelen die kostbaar zijn of niet goed te handhaven zal het zelfde gelden.

'Bandenprikken' om van een ongewenst voertuig een wrak te maken is strafbaar. Eigenaren van 'waterbedvoertuigen' aanspreken is ook niet aan te raden. De verkeerscommissie heeft al verhalen opgetekend waarbij dat op een schermutseling of scheldpartij is uitgelopen.

Algehele afschaffing?

De gemeente heeft het monopolie op het handelingsarsenaal in deze kwestie. De enige maatregel die het speelveld voor iedereen in Den Haag weer gelijk zou maken is algehele afschaffing óf -invoering van betaald parkeren. Bedenk dat inmiddels in ruim 50% van Den Haag al betaald parkeren is ingevoerd. De gemeente voert daarnaast een auto-ontmoedigingsbeleid dat als doel heeft ons stukje planeet goed te beheren voor de huidige én komende generaties. Bovendien ziet de gemeente betaald parkeren als instrument om het lokaal tekort aan parkeerruimte aan te pakken.

Zoals gezegd: de verkeerscommissie verwacht dat het probleem de komende jaren zal toenemen en blijft daarom bij de gemeente om aandacht vragen. Naast de overlast en verminderde leefbaarheid maken we ons er ook zorgen over dat de verkeersveiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers in het geding is, met al die wijkvreemde voertuigen in alle maten en soorten. Suggesties voor uitvoerbare oplossingen tegen zijn zeer welkom via verkeer@vogelwijkdenhaag.nl

De vele facetten van Ton Westerduin

Psycholoog, docent, yogaleraar, piloot, mediator, horlogemaker

Door Dick van Rietschoten

Ton Westerduin, net 83 geworden, bewoont sinds 1979 aan de Spreeuwenlaan met zijn vrouw Paula Goossens het huis waar hij ook een belangrijk deel van zijn jeugd heeft doorgebracht. Zonder het na te streven is hij altijd een soort homo universalis geweest, een man met een lange lijst aan verschillende interesses, hobby's en werkzaamheden. Ton heeft een turbulent leven achter de rug, maar kijkt niet alleen achterom. „Ik wil nog zoveel dingen.”

Tegen de zijgevel van zijn twee samengevoegde huizen staat een verwrongen en verweerde vliegtuigpropeller. „Die is ooit door een vissersboot uit de Noordzee opgediept”, legt Ton uit. „Hij komt van een Britse Lancasterbommenwerper die tijdens de oorlogsjaren in zee is gestort. Jaren geleden heb ik ‘m overgenomen van een kennis die er geen plek meer voor had. Ooit heb ik hier twee mannen betrappt die bezig waren ‘m te jatten.”

Wederopstanding

Eigenlijk stond er vorig jaar november al een gesprek met Ton in de agenda, maar dat werd afgezegd omdat hij plotseling ernstige gezondheidsproblemen kreeg. Hij onderging een zware maagoperatie en moest enkele maanden revalideren. Maar nu is hij weer bijna helemaal de oude, zoals hij wel vaker fysieke opdonders te boven is gekomen. Zijn wederopstanding deed hem onder meer denken aan het rampjaar 2013. „Toen ben ik ‘s avonds laat na een heel vermoeiende dag achter het stuur van m'n auto in slaap gesukkeld. Het was op de GrootHertoginnelaan. Stuurloos knalde ik tegen een gevel. In het ziekenhuis telden ze zeventien botbreuken. Pas na driekwart jaar was ik, mede dankzij de enorme zorgzaamheid van Paula, weer helemaal boven Jan. Een vriendin noemt mij wel eens een kat met zeven levens.”

Oorlog in Drenthe

Tons wieg stond niet in Den Haag, maar in Beilen (Drenthe), waar hij op 30 april 1937 ter wereld kwam. „Mijn vader was daar wiskundeleraar. Ik maakte er de oorlogsperiode mee, waar ik nog wel een aantal herinneringen aan heb. Zoals die dag dat mijn moeder een Duitse militair uitkafferde die haar fiets in beslag wilde nemen. Ze pakte de fiets op en smeed die naar hem toe, waarop de Duitser boos werd en haar sloeg. Ik was hartstikke bang, want ik dacht dat ze gevangen zou worden of zelfs doodgeschoten. Maar dat gebeurde gelukkig niet.”

„Na de bevrijding stuurden mijn ouders me naar Den Haag, waar ik ging logeren bij mijn opa en oma van moederskant in de Perenstraat. Ik was astmatisch en ze dachten dat de zeelucht me goed zou doen. Een halfjaar later kwamen m'n ouders me achterna en gingen met mij en m'n zes jaar jongere broer Kees aan de Spreeuwenlaan wonen. Ik zat op de Houtrustschool aan het Nachtegaalplein en ging daarna naar de Dalton-hbs aan de Aronskelkweg. Daar heb ik het ontstaan van het duo Kees van Kooten en Wim de Bie meegemaakt! Wim zat een klas lager dan ik en Kees twee klassen lager. Op een schoolfeest traden ze voor het eerst samen met een komische act op.”

Koninginnedag

Na de hbs volgde voor Ton de – al lang niet meer bestaande – kweekschool van het Haags Genootschap in het Statenkwartier, waar hij werd opgeleid tot onderwijzer. „Maar toen ik eenmaal gediplomeerd voor de klas stond, ontdekte ik al gauw dat dit mijn levensvervulling niet was. In 1961 besloot ik psychologie te gaan studeren aan de Universiteit van Utrecht. Ik ging er op kamers wonen en kwam alleen in de weekends en op feestdagen nog naar de Spreeuwenlaan.”

Een extra bijzondere feestdag was altijd 30 april, niet alleen Tons verjaardag maar sinds 1949 tevens Koninginnedag. In de jaren vijftig tot negentig werd dat feest in de Vogelwijk altijd uitbundig gevierd met onder meer een door de wijkvereniging georganiseerde kinderoptocht en een ‘Oranjebal’ in de Houtrushallen. Tijdens het bal van 1965 maakte de jarige Ton kennis met Tineke Franken, een verpleegkundige die bij haar ouders halverwege de Laan van Poot woonde. Haar verschijning bracht bij Ton de in Frankrijk bekende *coup de foudre* te weeg, hetgeen uiteindelijk leidde tot een huwelijk waaruit twee zoons voortkwamen: Robbert-Jan en Wouter.

Terzijde: Tons moeder Corrie is, net als de moeder van Tineke, in de jaren zeventig zeer actief geweest in de wijkvereniging, onder meer bij de organisatie van feesten en kinderactiviteiten. Beiden waren ook enige tijd bestuurslid. Begin deze eeuw is ook Ton een aantal jaren bestuurslid van de wijkvereniging geweest.

Hoogovens

„Nadat Tineke en ik in 1967 getrouwd waren, gingen we wonen in Zeist, want ik studeerde nog steeds in Utrecht”, vervolgt Ton zijn relaas. „In totaal heb ik er bijna negen jaar over gedaan, onder meer omdat ik tussen de studie door een paar lucratieve bijbaantjes had. Ik ben bijvoorbeeld assistent geweest bij de later ten onrechte verguisde Leidse criminoloog prof. Buikhuisen en ik heb in Utrecht zelfs

weer een poosje voor de klas gestaan.”

Als afgestudeerd sociaal psycholoog kreeg doctorandus Ton een baan bij Hoogovens in IJmuiden. Hij trad toe tot een groepje van psychologen en organisatiedeskundigen dat daar in dienst was om het enorme volcontinubedrijf met duizenden werknemers soepel draaiend te houden en waar nodig spanningen op de werkvloer weg te nemen. Mijn werk was vooral begeleiding en advisering bij veranderingen in de organisatie.”

Vliegen

„We kochten in Castricum een kavel waarop we naar eigen smaak een huis lieten bouwen. Daar aan de Noord-Hollandse kust is ook mijn liefde voor het vliegen ontstaan. Er was een zweefvliegveld in de buurt en ik schreef me in als cursist. Hartstikke leuk vond ik het, en het smaakte naar méér. Eind jaren zeventig haalde ik in Rotterdam mijn brevet voor kleine gemotoriseerde vliegtuigen. Uiteindelijk heb ik duizenden vlieguren gemaakt, in Europa maar ook in de Verenigde Staten. Ik heb zelfs een cursus aerobatics gedaan, stuntvliegen dus, en een brevet gehaald voor een watervliegtuig,

waarmee je dus op het water landt en opstijgt. En in Amerika heb ik een keer, onder geleide uiteraard, een groot DC8-vrachtvliegtuig bestuurd, al mocht dat officieel natuurlijk niet.”

„Mijn zweefvlieghobby kon ik na Castricum ook uitleven bij m'n volgende baan: in 1976 ging ik aan de slag op de Rijksuniversiteit Groningen, als hoofddocent arbeids- en organisatiepsychologie. We verhuisden naar Peize in Noord-Drenthe, vlakbij het vliegveld Eelde. Al met al heb ik daar nog geen drie jaar gewoond en gewerkt, want in 1978 overkwam ons gezin een catastrofe door het plotselinge overlijden van Tineke. Omdat de omgeving daar zo nauw met haar dood verbonden was, besloot ik er met de twee jongens weg te gaan en terug te keren naar waar ik vandaan kwam: Den Haag en het ouderlijk huis aan de Spreeuwenlaan, waar mijn moeder nog woonde. Ik kon hier een baan krijgen bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.”

Harvard

„Nadat ik weer in wat rustiger vaarwater was gekomen, kwam ik in contact met Paula Goossens, ook psycholoog en tien jaar jonger dan ik. Het klikte, we kregen een relatie en trouwden in 1982. Inmiddels werkte ik bij het GAK, de toenmalige uitvoeringsorganisatie voor sociale uitkeringen. Ik kreeg daar de vrijheid om een aanvullende training te volgen aan Harvard University in Massachusetts. Ja, daar zaten de grote jongens op het gebied van de organisatiepsychologie! Dat ging zo goed, dat ik zelf gedurende een aantal weken per jaar gastdocent aan Harvard werd.”

Dankzij zijn Amerikaanse avonturen leerde Ton ook nog een andere dimensie kennen. Tussen de bedrijven door volgde hij in de States een opleiding tot yogaleraar. Met die kennis wist hij later in Nederland menig gestreste manager te leren ontspannen.

Mediation

Halverwege de jaren negentig ging Ton als

zzp'er aan de slag. Als organisatiepsycholoog begeleidde hij 'veranderingsprocessen' bij onder meer de HTM, ziekenhuis Bronovo, de Bijlmerbajes, de KLM en Rotterdamse havenbedrijven. „Ook begon ik met de psychologische begeleiding van piloten in opleiding, niet alleen in Nederland, maar ook in Florida, waar destijds veel Nederlandse piloten een opleiding volgden. Paula ging vaak mee naar de States en ik heb daar zelf ook lekker veel gevlogen, want een vliegtuigje huren is daar hartstikke goedkoop.”

In de late jaren negentig maakte Ton zich bij de beroepsvereniging voor psychologen sterk voor de toepassing van het fenomeen 'mediation', een vorm van conflictbeheersing zonder tussenkomst van een rechter, die in het Verenigd Koninkrijk en de VS al enige tijd gemeengoed was. „Nadat ik zelf bevoegd mediator was geworden, heb ik in de loop der tijd naar schatting zo'n 2000 vakgenoten tot mediator opgeleid. Ook heb ik bij diverse bedrijven als mediator conflicten weten te beslechten, maar ik ben ook als bemiddelaar ingeroepen bij onenigheid op kleinere schaal, in bepaalde wijken of buurten waar mensen tegenover elkaar staan of waar ruzie is met de gemeente.”

Hobby's

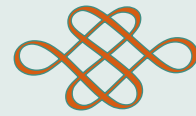
„Nóóit”, zegt hij met klem, „heb ik het idee gehad: nu stuur ik mezelf maar eens met pensioen, nu kap ik met werken. Ik kijk terug op een geweldig boeiend leven, met fantastisch leuke hobby's, maar ik kijk ook nog vooruit. Ik wil weer gaan vliegen en bijvoorbeeld een cursus tekenen gaan volgen, want volgens mij heb ik daar ook wel aanleg voor. Naast het vliegen was er trouwens nog een heleboel meer aan liefhebberijen waar ik het nog niet eens over heb gehad: vioolspelen, tennissen, paardrijden, kamperen, modelvliegtuigjes maken, motorrijden – wat ik niet meer mag van Paula – maar ook knutselen aan oude motoren en auto's en rallyrijden met een old-timer.”

Horlogemaker

„Toen ik tachtig werd, kreeg ik van Paula een cursus horlogemaken cadeau, omdat ik me wel eens had laten ontvallen dat ik dat soort ambachtelijke techniek ook geweldig interessant vindt. Ik heb die opleiding in Schoonhoven met heel veel plezier gevolgd. Haha, in het begin is het heel veel gekruip over de grond! Dan heb je een horloge uit elkaar gehaald en rolt er een minuscuul onderdeelje van je werktafel. Uit elkaar halen is trouwens nog tot daaraan toe, maar de boel weer schoonmaken, repareren en goed in elkaar zetten is andere koek.”

„Ik heb ook geleerd zelf kroonstiftjes te draaien, dat zijn de staafjes waarmee je een horloge opwindt en de wijzers verzet. Als zo'n stiftje lam is of afgebroken, moet je als een echte instrumentmaker uit een simpel metalen staafje met speciale apparatuur een nieuwe maken. Dat luistert heel nauw, want het is bij elk type horloge weer anders. Heerlijk hoor, al dat gepriegel, maar het is ook zeer tijdrovend. Binnenkort hoop ik een vervolgcursusje te gaan doen in Spanbroek, een dorpje in Noord-Holland, althans als we van alle coronabeperkingen af zijn.”

Halsbandparkiet

*Denk niet dat ik benijd word
om mijn stralend groen met rode halsband
waarmee ik dit lage grijze land oplicht*

*veeleer word ik gehaat, want vreemd, van ver
en ongewenst, schreeuw te venijnig
eet te vaak jonge blaadjes en knoppen
wek afgunst met mijn kleuren bij de huismus
ontsnapt uit een kooi, ooit gekocht om mijn
exotisch uiterlijk, hoor hier niet*

*maar tulpen komen ook niet uit Amsterdam
en aardappels, sneeuwkllokjes, boshyacinten
zijn net zo weinig Hollands als de olifant*

*ik geef toe: de Japanse Duizendknoop
maakt het écht te bont, maar laat ons,
luister naar ons, zet een boom op
en filosofer in zoete vogelbabbelsymfonie
over 's lands wijsheid en eer*

*wees lenig van geest, hang met ons ondersteboven
zie wereld en mensen in nieuw perspectief
zie mogelijkheden*

Olga Millenaar

De gemeente helpt uw woning energiezuiniger te maken

Door Claire Daniëls-Kleijweg en Jacintha van der Plas

projectleider en communicatiemedewerker van het Programmteam Energietransitie van de gemeente Den Haag

Den Haag is een groene, mooie en leefbare stad. Dat willen we zo houden en voor de volgende generaties willen we Den Haag nog aantrekkelijker achterlaten.

Daarom gaat heel Den Haag energie besparen en wordt er overgestapt op schone energie. Dat is een grote uitdaging, waar iedereen zijn of haar steentje aan kan bijdragen, bijvoorbeeld door middel van woningisolatie. Wat kunnen Vogelwijkbewoners zélf doen op dit gebied en wat voor onderzoeken worden er momenteel uitgevoerd? Op deze vragen geeft dit artikel antwoord.

Op weg naar schone energie

De gemeente Den Haag en Vogelwijk Energie(k) willen energie besparen en de overstap maken naar schone energie. Dat is een flink karwei: al onze huizen, bedrijven en auto's moeten op termijn duurzaam worden. Per wijk onderzoekt de gemeente wat hiervoor nodig is. De komende jaren wil de gemeente in de gehele stad al 25.000 – 30.000 bestaande woningen klaarmaken voor de aansluiting op schone energie. Het College van B en W heeft tien wijken aangewezen om mee te beginnen, de zogenoemde *Tien Groene Energiewijken*. Deze wijken lopen voorop wat betreft planvorming voor de energietransitie. De Vogelwijk is een van deze wijken, evenals onder meer Mariahoeve, de Noordpolderbuurt, het Statenkwartier en de Vruchtenbuurt.

Waarom isoleren?

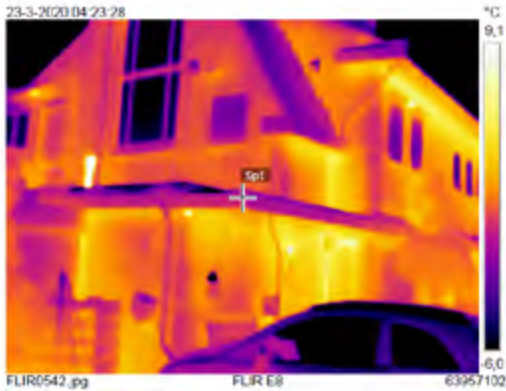
Het is nodig huizen en gebouwen alvast voor te bereiden op de overstap naar schone energie

en het verwarmen van panden zonder aardgas. Omdat in de Vogelwijk relatief oude huizen staan (vrijwel allemaal gebouwd vóór 1965), liggen hier grote kansen om te verduurzamen. De eerste stap hierin is isoleren, een stap die iedereen nu al kan zetten om energie te besparen.

Isoleren heeft veel voordelen:

- De binnentemperatuur is beter te regelen.
- In de zomer blijft de warmte buiten en is het heerlijk koel.
- In de winter blijft de warmte binnen en is het heerlijk warm.
- Het verhoogt comfort ook door het verminderen van tocht en vochtvorming.
- Het bespaart geld, want u stookt minder.
- U bent voorbereid op het verwarmen van uw woning met schone energie.

Op de bijgaande infraroodfoto van een huis in de Vogelwijk, genomen tijdens een koude nacht in maart vorig jaar, is te zien waar deze

woning warmte naar buiten 'lekt' (rode, oranje en gele gedeelten).

Voorzitter Rutger van Hoogstraten van Vogelwijk Energie(k) hecht groot belang aan de wijkgerichte aanpak van de gemeente. „Wij kunnen bewoners helpen met dit soort foto's en met acties voor isoleren en CV-inregeling, maar daarbij is het essentieel dat de gemeente een duidelijk handelingsperspectief geeft”, zegt hij. „Als de gemeente aangeeft wanneer en hoe we onze huizen straks duurzaam gaan verwarmen, en op welke lagere temperatuur, dan is het duidelijk in welke mate we onze huizen moeten isoleren en in welke mate het CV-systeem moet worden aangepast.”

De gemeente geeft u graag advies

Veel inwoners van de Vogelwijk hebben onlangs van de gemeente een brief ontvangen over de mogelijkheden om hun huis te verduurzamen. In deze brief staat hoe de gemeente u kan helpen bij het isoleren van uw woning. Op de website www.duurzamestad.denhaag.nl leest u alles over de mogelijkheden van isoleren. Bijv. over het plaatsen van spouwmuurisolatie, dakisolatie of dubbel glas. Ook vindt u hier

informatie over de subsidiemogelijkheden. Daarnaast kunt u gratis de *Energiebespaarbox* aanvragen met daarin energiebesparende producten zoals radiatorfolie en tochtstrips.

Online-bijeenkomst over isoleren

Komende zomer organiseert de gemeente een online-bijeenkomst (webinar) over besparen en isoleren. U bent hierbij van harte welkom! Wanneer meer bekend is over de exacte datum en het tijdstip, brengen wij u hiervan op de hoogte.

Wilt u in het webinar graag bepaalde onderwerpen (over besparen en isoleren) behandeld hebben, dan kunt u contact opnemen via de contactgegevens onderaan dit artikel.

Geschikte warmtebronnen

Voor de vervolgstappen, dus wat er gebeurt ná het isoleren, hebben we elkaar hard nodig. Den Haag heeft veel bronnen waaruit schone energie gehaald kan worden. Naast zon en wind is er bijvoorbeeld ook aquathermie en aardwarmte. De overstap naar het gebruik van deze bronnen gaat de gemeente wijk voor wijk aanpakken, in samenspraak met de inwoners. Dit jaar ontwikkelt de gemeente een visie voor de overgang naar duurzame warmte. Voor iedere wijk wordt onderzocht welke bronnen hiervoor geschikt zijn. In de Vogelwijk is hiervoor een studie uitgevoerd door bureau DWA, gespecialiseerd in verduurzaming van woningen en gebouwen. In een volgende editie van dit wijkblad wordt een samenvatting van dit onderzoek opgenomen. Onafhankelijk van de resultaten is het een gegeven dat huizen beter geïsoleerd moeten worden voordat we overstappen op schone energie.

Vragen en antwoorden

Heeft u vragen over de energietransitie? U kunt hierover contact opnemen met de gemeente via het contactformulier op www.duurzamestad.denhaag.nl

Heeft u vragen over de *Energiebespaarbox* of over de online-bijeenkomst over isoleren? Daarover kunt u contact opnemen met *Hou je van Huis* via het telefoonnummer (070) 353 99 31. Of via de webpagina <https://duurzamestad.denhaag.nl/woning/energiebespaaractie/>

Else (bijna 90) blijft kwiek pianospelen

Door Dick van Rietschoten

Op 17 mei hoopt pianiste Else Krijgsman, die al jaren in haar huis aan de Laan van Poot 298 salonconcerten geeft, de gezegende leeftijd van 90 jaar te bereiken. Voor haar echter geen aanleiding een punt achter haar muzikale carrière te zetten. „Net als wandelen en fietsen houdt ook de muziek mij fit,” zegt ze.

Else bij haar vleugel en twee afbeeldingen van Chopin

Gewoonlijk organiseert Else half mei altijd een speciaal verjaardagsconcert, maar deze maand niet. „Ik ben weken geleden al begonnen m'n negentigste verjaardag te vieren”, legt ze monter uit, „met een reeks intieme concertjes voor twee of drie personen. *Van negen tot negentig* noemde ik die serie, omdat ik op m'n negende als jonge meid in Bussum met pianospelen begon. Vanwege de corona-uitbraak ontving ik vorig jaar steeds minder mensen bij m'n concerten. Op tweede kerstdag heb ik bij m'n gebruikelijke Schubertiade wel zes gasten gehad, maar sindsdien hooguit drie. Heel intiem, en daardoor extra leuk. Sinds maart

speel ik vooral stukken van mijn geliefde Chopin, onder het motto *Van wonderkind tot virtuoos*. Want Mozart was niet het enige wonderkind in de klassieke muziek hoor.”

Volle zalen

Else was 35 jaar lang pianodocente aan het conservatorium, eerst in Amsterdam, daarna in Den Haag. „Soms kom ik oud-leerlingen van me tegen die al over de zeventig zijn!” In de jaren tachtig en negentig trok Else volle zalen met concertseries in theater Diligentia, waaraan vele musici meewerkten. Ze was getrouwd met Machiel Kleijn, directeur van bouwbedrijf HABO, die in 2001 overleed. „Hij was een verwoed amateur-violist”, vertelt ze. „We kregen twee dochters en een zoon. M'n dochter Katinka woont al jaren in Chicago, waar ze celliste is in het Chicago Symphony Orchestra.”

In 1962 streek Else met haar gezin neer aan de Spotvogellaan en in 1976 verhuisde ze naar de plek waar ze nu nog woont. Haar weekendconcerten leverden haar de afgelopen zeventien jaar een groep trouwe toehoorders op. „Vaak had ik een stampvolle kamer en was er zelfs een wachtlijst! En er kwamen niet alleen mensen uit de wijk, maar ook van elders, zelfs uit Limburg.” De pittige pianiste stopt nu een paar maanden met concineren, maar doet in september de vleugelklep weer open. „En ik blijf de opbrengst van het concertgeld doneren aan Artsen zonder Grenzen.”

welkom

Covid-verpleegkundige Sabine Dijkstra:

‘In alle opzichten is het zwaar werk, maar het geeft veel voldoening’

Door Anja Knoope

Vogelwijkbewoonster Sabine Dijkstra (50) werkt sinds twintig jaar op de afdeling Intensive Care (IC) in het Hagaziekenhuis aan de Leyweg. De afgelopen dertien maanden maakte ze de heftigste periode uit haar loopbaan als verpleegkundige mee. Haar werk omvatte namelijk ook de verpleging en verzorging van coronapatiënten op de covid-afdeling van de IC. Sabine, die met haar man Fons plus twee dochters en een zoon aan de Patrijslaan woont, neemt na een zoveelste drukke nachtdienst de tijd om ons een inkijkje te gunnen op haar bijzondere werkterrein.

Voordat haar ervaringen met coronapatiënten aan de orde komen, vertelt Sabine iets over haar voorgeschiedenis. Ze werd geboren en groeide op in het Twentse dorp Rijssen. Op haar vijftiende raakte ze naar eigen zeggen „gefascineerd door de ziekenhuiswereld” tijdens een bezoek aan een tante die in het toenmalige Twenteborg Ziekenhuis in Almelo was opgenomen. „Ik vond het magisch. De sfeer, de warmte en de bedrijvigheid rond de zorg spraken me enorm aan en ik wist meteen dat ik hier wilde gaan werken.”

Zwitserland

„Na de havo heb ik een half jaar HBO Verpleegkunde gedaan, waarna ik de interne opleiding van het Twenteborg Ziekenhuis ben gaan doen. Daar voelde ik me veel beter op mijn plaats omdat je daar midden in de praktijk stond. Na de opleiding deed ik mee met een uitwisselingsproject van verpleegkundigen met Zwitserland. Ik had toen al verkering met Fons, die ik had ontmoet tijdens een reis naar Indonesië. Hij kwam uit Den Haag, werkte hier als slager en wilde graag mee naar Zwitserland. We hoopten dat hij daar ook in een slagerij zou

kunnen gaan werken. Dat lukte. We hebben anderhalf jaar in een plaatsje vlakbij Zürich gewoond en omdat we in die tijd lekker hadden gespaard, gingen we daarna op wereldreis. We begonnen met een ticket naar Kaapstad, hebben een half jaar door Afrika gereisd, een half jaar door Azië en vervolgens nog een half jaar in Australië en Nieuw-Zeeland.”

Leyenburg

Het inmiddels getrouwde tweetal vond woonruimte in de Haagse Weimarstraat. Fons pakte het slagersvak weer op en Sabine kreeg een baan in het Leyenburgziekenhuis. „Eerst werkte ik op de afdeling chirurgie en daarna deed ik de opleiding voor IC-verpleegkundige. Ik maakte ook nog een paar beroepsmatige uitstapjes. Naar *Shell Health Services* bijvoorbeeld, gevestigd in het hoofdkantoor hier in het Benoordenhout, waar ik onder meer medewerkers en hun families vaccineerde voordat ze uitgezonden werden naar het buitenland. Verder heb ik nog een poosje gewerkt bij *De Reisdokter*, een service van Tropenzorg voor reisadviezen en vaccinaties in de filialen van de winkelketen Bever Zwerfspor. Maar daarnaast bleef ik al-

tijd een lijntje houden met Leyenburg, waar ik één dag per week op de IC werkte. Omdat het werk in het ziekenhuis toch de meeste voldoening gaf, ben ik na een poos weer volledig teruggegaan naar de IC. Intussen werden onze kinderen geboren, die nu 12, 14 en 16 zijn, en we verhuisden via het Statenkwartier naar de Vogelwijk.”

Herinner je je nog de komst van de eerste coronapatiënten?

„Ja, dat weet ik nog goed. We waren er sinds eind februari vorig jaar wel op voorbereid, met isolatiepakken, mondkapjes en brillen. In Noord-Italië, de eerste Europese corona-brandhaard, liepen in die tijd de ziekenhuisopnames op. ‘Ik moet het allemaal nog zien of het hier ook zo erg wordt’, dacht ik toen nog. Maar op een zondag begin april kregen we de eerste patiënten binnen. Ik was erbij. Van toen af is het continu gaan lopen. Al gauw hadden we een grote bulk van heel erg zieke mensen. In het ziekenhuis werd alles in het werk gesteld om de covid-afdeling en de IC te ondersteunen. Elke afdeling moest mensen beschikbaar stellen om ons te helpen in logistiek en zorg.”

Hoe zijn corona patiënten op de IC er aan toe en wat vragen zij aan zorg?

„Het verschil met andere IC-patiënten is dat covid-patiënten vooral in het begin alleen ademhalingsprobleem hebben omdat alleen de longen ziek zijn. Er is dus aanvankelijk één orgaan dat faalt. Alle aandacht is gericht op ademhaling. Mensen hebben last van stress en verwardheid, voelen zich erg benauwd en hebben ‘honger’ naar zuurstof. Benauwdheid is voor een patiënt veel erger dan pijn, dat was ook mijn eerste les in de verpleging. We dienen dus zuurstof toe, in eerste instantie via de neus met behulp van een speciaal zuurstofsysteem. Is dat niet voldoende en raakt een patiënt toch uitgeput, dan wordt zo iemand in slaap gebracht en krijgt hij of zij een beademingsbuisje in de luchtpijp.”

„Naast allerlei medicatie en antibiotica is ook vaak buikligging nodig. Daarbij draaien we de patiënt op de buik om de dynamiek van de gasuitwisseling in de longen te veranderen. Bovendien geeft het bedmatras zo wat tegendruk. Daarmee hopen we de beademingsondersteuning en zuurstofbehoefte te kunnen verlagen. Het doel is de mensen zo veel moge-

lijk zelf mee te laten doen aan de beademing, om kracht en spierfunctie te behouden. Maar dat lukt heel vaak niet, waardoor ze weer in slaap worden gebracht om de longen weer beter te kunnen beademen. Het beloop is heel wispelturig en kan een aantal weken duren.”

„Gelukkig hoeft niet iedereen aan de beademing. Soms komen mensen pratend binnen, terwijl ze eigenlijk al zeer slechte zuurstofwaarden in hun bloed hebben. De impact van opname op de IC is voor patiënt en familie heel groot. Het komt voor dat meerdere leden van één gezin worden opgenomen en dat een partner of kind het niet overleeft. Mensen die niet met corona in aanraking zijn geweest, hebben geen idee hoeveel misère er bestaat rond patiënten die ernstig ziek zijn. Familieleden die hun geliefde bezoeken in de corona-units stappen een heel confronterende wereld binnen. Iedereen loopt er rond in isolatie en het ligt er vol met doodzieke mensen, meerdere op de buik. Elke keer is het weer spannend of het nu wat beter gaat of weer slechter. Het is best traumatisch.”

We horen en lezen vaak over zorgpersoneel dat overwerkt raakt. Hoe heb jij de werkdruk ervaren?

„Ik heb een dienstverband van 32 uur, maar sinds de coronacrisis werk ik veel meer, net als al mijn collega's. Ik doe regelmatig 12-uursdiensten. Dat is efficiënter om gaten in de diensten te dichten, maar het is vrijwillig. Je moet wel goed voor jezelf zorgen, ook tijdens het werk. In een dienst van 8 uur proberen we 2 à 3 keer even een time-out te nemen om te drinken en eten. Dat kan namelijk niet op zo'n IC-unit. Maar het lukt niet altijd. De afgelopen nacht bijvoorbeeld, toen er twee nieuwe patiënten binnenkwamen. Het is in alle opzichten zwaar werk, ook letterlijk, want het merendeel van de populatie coronapatiënten is te zwaar, dus tillen kost veel kracht. En daar komt nog het ongemak bij dat je constant een kap op hebt en beschermende kleding draagt.

We hebben nog steeds een paar collega's die

langdurig ziek zijn. De ervaringen tijdens deze pandemie doen wel wat met je. De afgelopen maanden hebben we relatief meer mensen zien overlijden dan 'normaal' op de IC, ondanks al onze maximale inzet. En daarbij gaat het niet alleen om ouderen, maar ook om mensen in de veertig of vijftig. Ik heb als verpleegkundige al heel veel meegemaakt, dus ik ben wel wat gewend, maar ik ben natuurlijk niet van steen.”

Wat is de betekenis van teamwerk?

„Werk je in de zorg, dan heb je collega's nodig die goed op elkaar inspelen. Je vangt als team een patiënt op. We hebben een hele mooie IC met fijne tilliften en moderne apparatuur. En we hebben een app-groep voor gaten in de dienstlijst, om zo weer diensten op te vullen.”

Zijn er verbeteringen sinds de eerste golf?

„Er is nog steeds geen optimaal middel tegen covid, wel zijn er iets meer mogelijkheden in de ondersteuning van de behandeling. Verder zijn we veel beter uitgerust met buddy's, die door bijscholing snappen waar en hoe ze ons kunnen ondersteunen. En de OK levert dagelijks een team van anesthesist en medewerkers, waar we ontzettend veel aan hebben. Ze helpen met veel technische handelingen, het draaien van patiënten en allerlei andere tijdrovende klussen.

Daarnaast is het 'opschalen' van patiënten verbeterd, zodat de ziekenhuizen landelijk evenrediger belast worden. Dat betekent aan de andere kant dat mensen niet altijd in hun eigen regio worden opgenomen, maar soms bijvoorbeeld helemaal naar Assen moeten. Uitermate vervelend voor de familie, maar een noodzakelijk kwaad.”

Waar vind jij zelf de meeste voldoening in?

„Dat je werk er toe doet. Dat je groot onderdeel bent van een behandeling die een doodzieke patiënt beter kan maken en ook hulp en toeverlaat kan zijn van een patiënt die niet zelfredzaam is en beperkt wordt in communica-

tie, want met een beademingsbuisje tussen je stembanden door kun je niet praten.”

Heeft je werk ook invloed op je gezin?

„Je moet je gezin wel mee hebben, anders zou ik niet zo veel extra kunnen werken. Fons doet ook het huishouden, hij heeft gelukkig twee rechterhanden. Ook de kinderen houden rekening met mij en zijn overdag stil als ik moet slapen. Zij hebben om de dag de beurt om mee te helpen in huis. Als vanzelf krijgen ze mee hoe belangrijk het werk is wat ik doe en ze snappen dat ik veel weg ben. Fons is al een aantal jaren mededirecteur van een horecaslagerij. Ook hierop heeft de coronacrisis impact, omdat de horeca lange tijd stil lag of op een heel laag pitje draaide en hij personeel heeft

waarvoor geen werk meer was.

Een paar keer per week ga ik samen met een vriendin en onze hond in de vroege morgen lopen. Daar geniet ik enorm van. Het is de enige beweging waar ik aan toe kom, omdat ik om de week nachtdiensten en veel onregelmatigheid draai. Als ik uit een nachtdienst kom en Fons is naar z'n werk, laat een andere vriendin de hond uit, zodat ik gelijk naar bed kan.

Ik hoop dat heel veel mensen zich laten vaccineren voor een zo snel mogelijk normaler leven. Een vaccinatie geeft misschien geen garantie voor 100% bescherming, maar de kans dat je ernstig ziek wordt en in het ziekenhuis moet worden opgenomen, wordt in elk geval veel kleiner!”

Met vriendinnengroep de duinen in

Een frisse voorjaars- of najaarsdag in 1932. Een exacte datum staat bij deze foto uit het Haags Gemeentearchief niet vermeld. Een groepje van zes vriendinnen wandelt goedgemutst het duinpad aan het eind van de Kwartellaan op, klaar voor een wandeling naar zee. Het was ongetwijfeld weekend, maar verder blijft het gissen en fantaseren wat voor clubje het was. Misschien woonden ze wel allemaal bij elkaar in de buurt, in de nog relatief jonge Vogelwijk. Het lijkt er althans op dat ze niet met tramlijn 3 zijn gekomen, anders hadden we die op de keerlus moeten zien staan. Of was de tram inmiddels alweer weggereden? We zullen het nooit weten, maar in elk geval is het een schitterende foto die – ook wat de kleding betreft – een prachtig tijdsbeeld weergeeft.

Vliegensvlugge vragen

Door Madelon Kranenburg - m.kranenburg21@kpnplanet.nl

Roel Verseveldt (1959) uit de Pauwenlaan is aannemer. Hij woont samen met Evelyn Kepel. Ze hebben een samengesteld gezin, bestaande uit vier – niet meer thuiswonende – dochters.

Vogelwijk

„Ik ervaar de Vogelwijk als immens prettig. Onze kinderen hebben op de Heldringschool gezeten. Via die school en dankzij Evelyn hebben we veel contacten in de wijk opgedaan, waar goede vriendschappen uit zijn voortgekomen en daar zijn we heel dankbaar voor. De kinderen zijn ook heel blij dat ze in deze wijk zijn opgegroeid en ze hopen later zelf ook weer in de Vogelwijk te kunnen wonen. Ik mis wel een gezellige kroeg in de wijk, zoals je vroeger café *De Tortel* aan de Tortellaan had. Ik weet zeker dat zo'n café goed zou gaan draaien in deze buurt. Maar *Brasserij De Laer* aan de van Boetzelaerlaan bij de Houtrustbrug is een goed alternatief. Ze hebben een ontzettend leuk terras en ik kom daar veel mensen uit de Vogelwijk tegen.”

Weekend

„Ik verkeer in de gelukkige omstandigheid dat ik door mijn vriend Hans de Jong word meegevraagd naar de thuiswedstrijden van ADO. Het is een heerlijk uitje, waar ik altijd weer erg naar uitkijk, ook op momenten dat het niet zo goed gaat met de club. Je drinkt een biertje, eet een broodje worst en je hebt het lekker alleen maar over voetbal.”

Sport

„Op dinsdagavond ben ik van de partij op Craeyenhout voor seniorenhockey. Het seniorenteam is een initiatief dat 25 jaar geleden is ontstaan vanuit vaders waarvan de dochters op Craeyenhout speelden. Heerlijk om je

anderhalf uur in het zweet te sporten en dan vervolgens tot in de late uurtjes met een man of twintig aan de bar te hangen. Verder ben ik begonnen met golfen. Ik heb mij er eigenlijk altijd tegen verzet, want een beetje wandelen vond ik geen sport. Maar ik moet eerlijk zeggen: het is echt heerlijk om te doen. Laatst was ik uitgenodigd om te golfen op *Duinzicht* in Wassenaar. Ik keek mijn ogen uit. Het is daar zo verschrikkelijk mooi! Naast één keer per week hardlopen, ben ik ook iedere dag om zeven uur met de hond in de duinen. Dus aan lichaamsbeweging geen gebrek.”

Restaurant

„Het Italiaans restaurant *Sgroppino* aan de Jacob Gillesstraat kan ik van harte aanbevelen. Maar ik heb meer favorieten, waaronder *The Old Jazz*, eveneens in het Statenkwartier. En bij biologisch restaurant *Greens* aan de Kapelweg kun je ook echt waanzinnig lekker eten.”

Serie

„De zesdelige HBO-miniserie *The Undoing* vond ik wel ontzettend spannend. Het is een verfilming van de roman *You Should Have Known* van Jean Hanff Korelitz.

Ook was ik zeer onder de indruk van de documentaireserie van Coen Verbraak over Srebrenica. Ik dacht bij het kijken: jeetje, dat zich dat daar allemaal op die manier heeft afgespeeld, dat is mij helemaal ontgaan. Ik vond het heel confronterend.”

Krant

„Ik lees AD Haagsche Courant digitaal en op papier. Ik blijf ik een papieren krant, die je in handen kunt houden, erg prettig vinden. Zeker op zaterdag met een lekker dikke sportbijlage, puzzels en het Haagse katern. Ik vind het een heerlijke krant. Aan boeken lezen kom ik eigenlijk niet toe, met uitzondering in de vakanties en dan vind ik het ook heel ontspannend. Maar als ik dan weer thuiskom, lukt het zelfs niet de laatste vijf bladzijden uit te lezen.”

Keuken

„Evelyn had een Thaise moeder en een Indonesische vader en die twee keukens hebben zich bij haar vermengd. Ze kan echt heerlijk koken. Ik was trouwens al voordat ik haar ontmoette gek op Thais voedsel. Dus toen wij iets met elkaar kregen, was het ook op culinair gebied bingo.”

Aannemer

„Vanuit huis bestier ik al jaren met Evelyn, die de administratie doet, mijn eigen aannemersbedrijf en ik doe dat met heel veel plezier. Soms met verrassende uitkomsten. Ik kan mij een klus herinneren in de Riouwstraat, onder leiding van een architect. De begane grond werd naar zijn idee betegeld met antieke plavuizen. Ik zag er helemaal niets in. Maar toen de tegelzetter na drie weken klaar was.... ik had nog nooit zoiets moois gezien! Echt de klapper van de week. Dat soort dingen maken mijn vak heel gaaf.
Het is momenteel echt te druk en dat is niet

leuk, want ik moet mensen teleurstellen. De coronacrisis heeft hier zonder meer mee te maken. Mensen zitten de hele dag thuis en zien nu pas bijvoorbeeld hoe slecht de muren zijn. Bovendien zijn we het afgelopen jaar veelal niet op vakantie geweest, dus veel mensen hebben een aardig bedrag te besteden en denken: laten we de boel eens gaan aanpakken. Maar ik klaag niet hoor, de huidige drukte is echt een luxeprobleem.”

Muziek

„Ik ben fan van Barry White, maar klassieke muziek kan ik ook waarderen, evenals Franse chansons. Als onze dochters thuiskomen, staat de muziek eerst zachtjes aan op de achtergrond, maar naarmate de avond vordert, gaat de volumeknop omhoog en staan we met z'n allen te dansen.”

De stad uit

„We hebben vorig jaar met vrienden een vijfdaagse scootertocht door Toscane gemaakt. Echt waanzinnig mooi, alsof je de hele dag door een schilderij rijdt. We willen dit jaar, indien mogelijk, echt terug naar Italië. Het is een schitterend land, er wonen lieve mensen en het eten is heerlijk.”

Tip van Roel

„Een rondvaart met *De Ooievaart*. Je ziet de stad vanaf het water op een heel andere manier. Ik deed de tocht met mijn inmiddels overleden moedertje. Heel erg leuk, ook omdat we een gids hadden met veel gevoel voor humor.”

Wat hebben kunst en wijn met elkaar gemeen?

Heel veel, maar vooral: wijn en kunst zijn allebei mooie dingen van het leven

Foto: Birthe Kulik

Patriz (l) en Axel

Door Ria Luitjes

De overeenkomst tussen kunst en wijn komt samen in het nieuwe bedrijf Art • Wine, dat de wijkbewoners Patriz Massaro en Axel Lemmens in coronatijd hebben opgericht. Volgens de twee ondernemers zijn er veel overeenkomsten tussen kunst en wijn. Door veel kijken (Art) en proeven (Wine), ontwikkel je een eigen smaak en voorkeuren. Met dit als gemeenschappelijke deler brengen ze de werelden van kunst- en wijnliefhebbers op een creatieve en originele manier bij elkaar.

Jullie wonen allebei in de Vogelwijk. Hoe lang kennen jullie elkaar al?

Patriz: „Wij kennen elkaar al jaren van voetbalclub HBS. In onze wijk kennen heel veel mensen elkaar, zeker als je er al lang woont.”

Axel: „Voetballen doen we al een poosje niet meer. Tennissen wel. Dat kan namelijk wel in coronatijd.”

Hoe is het idee voor dit nieuwe bedrijf ontstaan? Met een glas wijn en genietend van een mooi kunstwerk?

Axel: „Het klinkt misschien raar, maar daar heeft corona toch wel aan bij gedragen. Door corona zijn we op zoek gegaan naar nieuwe ideeën en verbindingen. En ja, inderdaad onder het genot van een glas wijn zagen wij dat er veel overeenkomsten zijn tussen wijn en kunst. Allebei zijn het mooie dingen van het leven.”

Patriz: „Veel kunstliefhebbers genieten van wijn en andersom. Naarmate je meer wijn drinkt, ga je kunst beter begrijpen, zeggen ze wel eens. Zonder gekheid: met het sluiten van de cafés en restaurants dachten we: dit is een optie om eens iets anders te proberen. We zijn begonnen met een paar mooie acties, bijvoorbeeld voor HBS-leden. Met de verkoop van wijnflessen met bijzondere etiketten konden we onze club financieel ondersteunen. Een deel van de opbrengst kwam namelijk ten goede van de clubkas. Dat idee werd enthousiast en met veel sympathie ontvangen. Voor ons een reden om door te gaan.”

Maar wat was nu net datgene waardoor jullie je realiseerden dat jullie met Art • Wine voor een bepaalde verbinding kunnen zorgen?

Axel: „Stel: je zit met vrienden te eten en er staat een fles wijn op tafel met een mooi kunstwerk op het etiket. Dat etiket zorgt voor een gespreksonderwerp. Iedereen is geïnteresseerd in het verhaal op de fles. Maar ook in de fles zelf, want elke wijn heeft een verhaal en een kunstwerk ook. Dat verbindt en mensen onthouden het.”

Patriz: „Mensen onthouden het niet alleen, ze

blijven geïnteresseerd. Ze leren onze passie kennen en die passie brengen zij weer over op anderen. Doordat je het verhaal kent, ga je anders kijken naar kunst en de wijn die je drinkt. Het is hiermee meer geworden dan alleen observeren en consumeren.”

Er zijn al meer initiatieven in Nederland die wijn en kunst combineren. Hoe onderscheiden jullie je van hen?

Patriz: „Axel is van de kunst, hij organiseert onder meer kunstbeurzen, en ik ben al heel lang werkzaam in de wijnen. Wij zoeken naar de match, kunst die overeenkomt met de wijn. Zo zetten wij geen Picasso van een paar miljoen op onze wijnfles. Onze wijn is betaalbaar en de kunst op onze wijnen is ook betaalbaar. De kunstenaar leeft ook nog. Je kunt ze bij wijze van spreken gewoon bellen. Daarnaast is het kunstwerk op het etiket dus ook te koop. En dat gebeurt ook. Het kunstwerk dat nu op het etiket staat is al verkocht.”

Axel: „Inmiddels hebben we ook een Art • Wine club opgericht. We nodigen mensen uit voor wijnproeverijen en kunstbeurzen, zoals mijn projecten van Art The Hague. Het gaat om de beleving. Ook werken we samen met derde

partijen. Bijvoorbeeld met museum Rijswijk. Expositiebezoekers krijgen daar een goed glas wijn uit een fles met een etiket waarop een kunstwerk te zien is van de kunstenaar die op dat moment exposeert. De kunstenaar krijgt extra aandacht, mensen proeven bewuster de wijn en gaan naar huis met een mooi verhaal. In de toekomst willen we kunst & wijnreizen gaan organiseren naar Florence.”

Hoe selecteren jullie de wijnen? Of selecteren jullie een kunstwerk en zoeken daar een wijn bij?

Axel: „Wij nodigen iedere maand een kunstenaar uit – voor zo ver dat haalbaar is in coronatijd – met wie we samen een kunstwerk selecteren. Van dat kunstwerk wordt een speciaal etiket met een beperkte oplage ontworpen voor onze wijnen.”

Patriz: „Onze wijnen zijn altijd de *Via Domitia*-wijnen, Franse wijnen uit de Languedoc. De naam *Via Domitia* is een directe verwijzing naar de Romeinen die de wijnbouw in Frankrijk introduceerden. We kiezen er bewust voor om steeds dezelfde wijnen te gebruiken, zodat we de kwaliteit en smaak gelijk houden tegen een scherpe prijs. Iedere maand een nieuwe kunstenaar met een bijpassende wijn van gelijke kwaliteit, exclusief bij ons verkrijgbaar.”

Met welke kunstenaar werken jullie in mei samen?

Axel: „Voor de komende periode werken we samen met de kunstenaar Nuria Maria, geboren in 1990 en opgegroeid in Limburg. Haar ouders zijn net als zij en vele andere familieleden ook kunstenaars. Als kunstenaar wordt zij vertegenwoordigd door Gallery Nono in Den Haag en op dit moment heeft zij een grote tentoonstelling in Barcelona.”

Haar kunstwerk *Clear sky* hebben we uitgekozen om af te drukken op het etiket. Nuria maakt in haar abstracte werk gebruik van wisselende jaargetijden in vele kleuren. Ook hier kan de link gelegd worden met de kleurrijke wijnen die we in verschillende seizoenen drinken.”

Hoe kunnen wijkbewoners jullie vinden en meer lezen over de wijnen en de kunstenaars?

Axel: „Wij hebben een website: www.artwine.nl Hier kun je veel lezen, maar via die site kun je ook wijn bestellen. Speciaal voor onze wijkgenoten hebben we een mooie introductieactie bedacht met de voordeelcode **1052021**, goed voor € 10 extra korting bovenop alle andere geldende voordelen. De flessen worden geheel corona proof thuisbezorgd. En aanvullend krijg je een halfjaarabonnement cadeau op het kunstblad *Tableau Fine Arts Magazine*.”

Dit jaar is uw gras groener dan dat van de buren

Gras is een geliefd element in de Hollandse tuin. Het doet misschien niet zo veel voor de biodiversiteit, maar het houdt regenwater vast en zorgt voor verkoeling in de zomer. Soms worden deze miniatuur-voetbalveldjes vervangen door kunstgras. Dat is jammer, want de geur van vers gemaaid gras is heerlijk en mooie dauwdruppels zijn een lust voor het oog. De blote-voeten-in-het-grasbeleving is ook echt anders. Kunstgras voelt hard en wordt op warme

zomerdagen heet. Het blijft dan misschien wel makkelijker groen, maar er groeit ook onkruid, algen en mos in. Na verloop van tijd krijg je platgelopen plekken. Kunstgras is trouwens schadelijk voor het milieu en ook niet al te best voor uw gezondheid. Onze voorkeur gaat dus uit naar echt gras. Maar hoe zorgt u nou voor een mooi gazon? Wij hebben de tips voor u op een rijtje gezet.

Vijf tips voor een groener gazon

1. Kies het juiste type gras. Is uw tuin schaduwrijk? Kies dan voor schaduwgras. Met kinderen kunt u beter voor een speelgazon kiezen. Wist u al dat er ook 'langzaam groeiend' gras bestaat? Onder een schommel of speeltoestel kunt u wellicht beter kiezen voor boomschors. Dat voorkomt frustratie van kale plekken. En voor looppaadjes geldt: leg stapstenen in het gras of kies bijvoorbeeld voor schors, flagcorn, houtsnippers, grind of schelpjes.
2. Maai het gras niet té kort. Zo heeft uw gras minder water nodig en voorkomt u kale bruine plekken.
3. Zorg voor een goed bodemleven met voldoende wormen. Mos en onkruid zijn een teken dat de bodem onder uw gazon niet gezond is. Met een rijk bodemleven trekken regenwormen het dode gras in hun gangen en verkleinen het. Bacteriën en schimmels in de bodem vertieren het dan nog verder. Zij verticuteren uw gazon!
4. Verwen uw gazon met natuurlijke bemesting van april tot oktober. Zo houdt u een mooie groene kleur. En heeft u mos in uw gazon? Geef dan kalk.
5. Wees voorzichtig met water. U hoeft echt niet elke week te sproeien. In droge periodes moet u het gras wel goed in de gaten houden en is het een goed idee om wat water te geven.

Verrijk uw gazon met bloemen

Ook kinderen spelen graag in het gras. Madeliefjes plukken en daar kroontjes en kettingen van maken is niet alleen weggelegd voor grasvelden van de gemeente. Ook u kunt uw grasveld rijkelijk laten bloeien met madeliefjes, rode klaver en pinksterbloemen, om maar wat soorten te noemen. Onze tip voor een gazongrasmengsel: **M5 Bloemrijk gazon**, ook wel genoemd 'Nectar onder het maaimes'. Verkrijgbaar bij via de interessante en informatieve website www.cruythoeck.nl

Zaai eenjarigen

Wat ook leuk kan zijn is een stukje van uw tuin omtoveren in een bloemenweide. Hiermee trekt u vele vlinders en bestuivers aan. Deze zorgen op hun beurt voor meer vogels in de tuin. Fijn voor de biodiversiteit dus! Ook kale stukjes in de border zijn geschikt om te bestrooien met zaad van eenjarigen. Daar heeft u straks een hele zomer plezier van. U plukt uw eigen bosjes bloemen. Wist u trouwens dat u veel bloemen ook kunt eten?

Wie zijn de Groenverleiders?

In het vorige nummer ging er iets mis in de vermelding van de identiteit van de Vogelwijkse Groenverleiders. De juiste namen van de gedreven wijkgenoten die streven naar zo veel mogelijk groen in de wijk, zijn:

Nancy Arkema, Bernadette van Gigch, Ferdinand van Motman, Eva de Tombe en Dick Tielrooij

Nancy Arkema, bewoonster van de Talinglaan, is het aanspreekpunt voor reacties en suggesties. E-mail: mail@nancyarkema.com - telefoon: 06-25007563

Grootse manifestatie brengt Haagse Vrije Academie weer tot leven

Op zaterdag 12 juni begint op verschillende plekken in Den Haag de manifestatie *Vrije Academie-Psychopolis*. Met exposities, workshops, rondleidingen, een filmprogramma en een symposium brengt deze manifestatie de eertijds roemruchte Vrije Academie weer tot leven. Het programma loopt tot eind juli.

De Vrije Academie, die in 1970 Psychopolis ging heten, bestond als Haagse kunstopleiding tussen 1947 en 2015 naast de gevestigde Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten. Alles kon en mocht, er golden geen toelatingseisen, cijfers werden niet gegeven en diploma's evenmin. De opleiding bevond zich in de loop der tijd op vier locaties: Westeinde, Hoefkade, De Gheijnstraat en Paviljoensgracht.

Tal van beroemde kunstenaars zijn aan de Vrije Academie verbonden geweest: van Paul Citroen en Jan Cremer tot Max Velthuis en Co Westerik. Het was behalve een opleiding in de beeldende en toegepaste kunsten (waaronder mode) ook hét Nederlandse centrum voor experimentele films en elektronische muziek.

De Manifestatie is een initiatief van kunsthistoricus Wouter van der Kam, de in de Vogelwijk wonende kunsthistorica Saskia Gras (die in 2018 promoveerde op een onderzoek naar de Vrije Academie-Psychopolis) en oud-docent en cineast Paul de Mol.

Programma

Een overzicht van alle activiteiten en de mogelijkheid tot aanmelding voor be-

paalde onderdelen is te vinden op de website <https://va-psychopolis.nl>

Hierbij enkele programma-onderdelen:

In de Haagse Kunstkring (Denneweg 64) is van 5 juni t/m 25 juli een expositie te zien met de titel *De stad waar de creatieve geest vrij spel heeft*.

Van 12 juni t/m 4 juli is er ook een expositie (met o.m. werk van bekende oud-studenten) in Pulchri Studio aan het Lange Voorhout.

In het pand The Grey Space aan de Paviljoensgracht 20, waar Psychopolis vanaf 1989 was gevestigd, exposeren van 10 juli t/m 1 augustus moderne kunstenaars, geven oud-docenten en voormalige studenten workshops in de stijl van de Vrije Academie/Psychopolis en worden diverse films vertoond.

Op donderdagmiddag 10 juni wordt in The Grey Space onder leiding van Vogelwijkbewoonster Irene van Geest een symposium gehouden over de betekenis van de academie (gevolgd door debat).

Kwettertjes

Kleine gratis advertenties over vraag en aanbod, afkomstig van leden van de wijkvereniging

Plaatsingsvoorwaarden

Bedrijfsreclame is niet toegestaan, tenzij het gaat om cursussen en lessen. Aanbevelingen voor huishoudelijke hulp mogen wel, maar alleen met vermelding van eigen telefoonnummer of mailadres van de referent.

Een advertentie mag maximaal 2x per jaar worden aangeboden. Aanlevering voor de 18e van elke maand bij mevr. M. Boutkan, Pauwenlaan 99, tel. 3684333. E-mail: mhboutkan@planet.nl

GEZOCHT – Ervaren, betrouwbare oppas aan huis/gastouder voor 2 of 3 dagen per week. Van bijvoorbeeld 14.00- 18.00 (in overleg wat mogelijk is). Wie vindt het leuk om onze jongens van 5 en 7 van school op te halen en bijv. met hen naar duinen/strand te gaan, hen naar sportactiviteiten te brengen etc. Graag reacties naar: 06 - 10931603.

GEZOCHT – Ik zoek een in goede/redelijke staat verkerende racefiets of mountainbike met hoog frame of mogelijkheid om het zadel te verstellen i.v.m. mijn lengte (1.97m). Reacties graag naar Wilbert: 06 -14461248

PUZZELS – Wie wil met ons puzzels van 500 grote (XL) stukjes ruilen, aan ons lenen of verkopen? Tel. 070 - 3642209.

SCHOONMAAKHULP BESCHIKBAAR – Mijn ijverige, trouwe en aardige schoonmaakhulp heeft een paar uur over. Misschien kan ze u ook helpen. Inlichtingen bij Pieter Maessen, 06 – 22780688 of pieter.maessen@ziggo.nl

PIANO AANGEBODEN – Gratis af te halen! De kleur is bruin, met gedeeltelijk zwart ingelegd hout en voorzien van twee koperen kandelaars. De piano heeft een volledig nieuw toetsenbord en is goed onderhouden en regelmatig gestemd. Helaas kan ik er zelf niet meer op spelen, maar ik wil er graag iemand anders blij mee maken. De pianokruk hoort er vanzelfsprekend ook bij. Voor verdere informatie, bel 06-28447943.

GRATIS OP TE HALEN – Wit kinderledikantje met spijltjes en toebehoren. Bel tel. 06 - 51140199.

TUINBUDDY – Op zoek naar tips om je tuin groener en biodiverser te maken? Of wil je juist een buurtbewoner hierbij helpen? Een tuinbuddy denkt mee en helpt met concrete tips om kleine (of grote) stappen te zetten! Tuinbuddy aanvragen & aanmeldingen en meer info bij Eva de Tombe (lid van de Vogelwijk-initiatiefgroep Groenverleiders), tel. 06-42597437, evadetombe@gmail.com

GEZOCHT – Wij zoeken een betrouwbare huishoudelijke hulp die bij om de week ca. 3 à 4 uur wil schoonmaken (huis in de Vogelwijk). Geïnteresseerden kunnen contact opnemen via 06 - 29129040.

HUISHOUDELIJKE HULP – Onze goede en betrouwbare huishoudelijke hulp heeft nog tijd over om schoon te maken. U kunt haar bereiken op telefoonnummer 06-48283244. Voor referenties kunt u mij bellen (Rosalie Alkema) via 06-28504172.

TE KOOP – Scootmobiel, merk Shoprider, kleur rood. In nieuwstaat, slechts een paar keer gebruikt. Vraagprijs 750. Meer informatie: 06-51289610.

HUISHOUDELIJKE HULP – Onze huishoudelijke hulp heeft nog ruimte voor een ander adres in de Vogelwijk. Als u geïnteresseerd bent, laat het dan weten via 06-48283244.

Nuttige adressen & telefoonnummers

Politie

Alarmnummer bij acute nood, levensgevaar of brand: 112

Algemeen politienummer: 0900-8844

Politiebureau Segbroek, Fahrenheitstraat 192.
Geopend van 08.00 tot 18.00 uur.

Wijkagent: Chiel Lentz.

Tel. 0900 - 8844 (vraag naar Bureau Segbroek Den Haag).

e-mail: chiel.lentz@politie.nl

Werkdagen: ma, di, do, vr en vaak in weekends.

Buurtveiligheid

Hebt u informatie of wilt u informatie over de (on)veiligheid in de wijk, neem dan contact op met het buurtveiligheidsplatform 112Vogelwijk, e-mail: 112vogelwijk@gmail.com

Brandweer:

Bij brand: 112

In alle andere gevallen: (070) 362 11 50

Post Loosduinen/Segbroek tijdens kantooruren: (070) 359 15 11

Doktersnachtdienst

tel. (070) 346 96 69

Informatie dienstdoende apotheken

tel. (070) 345 10 00

Stadsdeelkantoor Segbroek

Fahrenheitstraat 190, tel. (070) 14070.

Directeur: Annette de Graaf, email: annette.degraaf@denhaag.nl

Openingstijden: Alleen op afspraak (via www.denhaag.nl onder 'Contact') op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur en op woensdag van 12.00 tot 20.00 uur. Voor paspoorten en rijbewijzen moet u naar stadsdeelkantoor Centrum of Escamp.

Dierenambulance Den Haag

tel. (070) 328 28 28

Klachtentelefoon gemeente

Tel. 14070

Informatie over het duingebied

Eric Wisse

tel. 06 - 30 19 88 94

WIJKOUDERENWERK

Segbroek / Vogelwijk

Hulp voor zelfstandig wonende ouderen

Burenhulpcentrale Vogelwijk

Tel. (070) 262 99 99 of (070) 205 24 80.

Ouderenconsulent

Voor informatie, advies en bemiddeling op het gebied van wonen, welzijn en zorgverlening ten behoeve van ouderen kunt u contact opnemen met een ouderenconsulent via de telefoonnummers 070) 205 24 80 of (070) 205 26 60.

Wijkbus Segbroek

Voor aanmelding als abonnee (€25 per kwartaal) en vervoersafspraken: bel tussen 08.30 en 10.00 uur met (070) 368 50 70.

Telefooncirkel

Via de ouderenconsulent (070 - 205 24 80 of 070 - 205 26 60) kunnen wijkbewoners ook worden aangesloten bij een 'telefooncirkel'. Dan worden zij dagelijks op vaste tijdstippen gebeld om te weten te komen of alles in orde is.

Thuiszorg

Florence Gezondheid en Zorg

In woonzorgcentrum Uitzicht, Zonnebloemstraat 383, kunt u terecht voor alle informatie op het gebied van zorgverlening.

Tel. (070) 754 55 66. e-mail: info@florence.nl

Haagse Wijk- en Woonzorg (HWW)

O.a. voor thuiszorg, personenalarmering, etc.

Wijkverpleegkundige HWW: 06-82010709

e-mail: instroom@hwwzorg.nl

Tel: (070) 379 33 00 - www.hwwzorg.nl

Evita Zorg Den Haag

(ook voor personenalarmering en spreekuren voor mantelzorgers)

e-mail: info@evitazorg.nl

Tel: (070) 31416000 - www.evitazorg.nl

BabZ

Begeleiding, advies en bemiddeling in de thuiszorg. Thomsonlaan 129.

24/7 bereikbaar. Tel: (070) 239 01 05,

e-mail: info@babzorg.nl - www.babzorg.nl

Wijkvereniging De Vogelwijk

Website

www.vogelwijkdenhaag.nl

Postadres wijkvereniging

Postbus 65923, 2506 EE Den Haag

Bestuur

Voorzitter

Redmar Wolf, Patrijslaan 4
e-mail: voorzitter@vogelwijkdenhaag.nl

Secretaris

Hans van Nieuwkerk, Laan van Poot 176
e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Penningmeester

Adam Braithwaite
Nieboerweg 224
e-mail: penningmeester@vogelwijkdenhaag.nl

Overige bestuursleden

- Marcella Putter
Sperwerlaan 7, tel. 06 18304453,
e-mail: me_schutte@hotmail.com
- Portefeuille Openbare Ruimte vacant

Ledenadministratie

voor aanmeldingen, opzeggingen en
adreswijzigingen

Paul Raasveldt, Patrijslaan 6,
tel. 06 - 24778721,
e-mail: leden@vogelwijkdenhaag.nl

De contributie voor de wijkvereniging (incl. het
maandblad) bedraagt € 15,- per gezin per jaar.
Voor de contributiebetaling wordt een factuur
toegezonden.

Rek.nr. wijkvereniging:
IBAN: NL61 INGB 0001783722

Activiteiten & Clubs

Buurtveiligheid

Platform 112Vogelwijk
e-mail: 112vogelwijk@vogelwijkdenhaag.nl

Commissie Kinderactiviteiten

Alphons Jacobs, Kiplaan 8
e-mail: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Ouderenactiviteiten

Ine Essing, tel.: 346 06 04
e-mail: ouderen@vogelwijkdenhaag.nl

Verkeerscommissie

Stef Tours en Fred van der Burg
e-mail: verkeer@vogelwijkdenhaag.nl

Werkgroep AED Vogelwijk

aedvogelwijk@gmail.com
tel. 06-53414041

Vogelwijk Energie(k)

Voorzitter: Rutger van Hoogstraten, Fuutlaan 1
Secretaris: Paul Schlotter, Kwartellaan 24
e-mail: info@vogelwijkenergiek.nl

Kustcommissie

Irene van Geest, e-mail: irenevangeest@planet.nl

Cultuurcommissie

Rita Reimer
e-mail: rita.reimer@kpnmail.nl

Damesgymnastiek

Donderdag 20.15-21.15, Gymzaal Heldringschool
Ineke Spaanbroek, tel. 365 30 02,
e-mail: inekecas@xs4all.nl

Jeu de boules

Sportveld Laan v. Poot, dinsdag 14.00-16.00 uur.
Info: Liesbeth Hijmans, Fuutlaan 7,
tel. 06-83224388, e-mail: 2566sb7@hetnet.nl

Volleybalclub

Woensdag 20.15-22.00 uur in sportcomplex
Westduin, Laan van Poot 355A.
Contact: Hans van Schuylenburch, tel. 06-29045258

Conditietraining voor mannen

di. avond 20.30-21.45, Segbroek College, Klaverstraat
Frank v.d. Maaten, tel. 06 51182353

Vogelwijk huiskamerbridgeclub

Elline v. Dijk, (070)3659257,
bridgevogelwijk@gmail.com

Seniorengym

Zaterdag 09.45-11.00 uur in de Heldringschool
Monique v.d. Knaap: tel. (070) 363 23 15